

Ajánló

A digitális magyar valóság infrastruktúrája

Az ország jelenlegi és még inkább jövőbeli boldogulása leginkább attól függ, hogy hogyan szervezzük meg a digitális információk előállításának, szállításának, hosszú távú tárolásának, visszakeresésének, intelligens felhasználásának technikai és társadalmi rendszereit, illetve az e rendszerek alapját képező állami, intézményi és közösségi infrastruktúrákat. A digitális információ előállításának, kezelésének és felhasználásának fenntartható fejlődéséhez olyan műszaki rendszerek teremtik meg a feltételeket, amelyek létrehozása jelentős társadalmi szintű beruházást igényel. Az ilyen beruházások hosszú távra határozzák meg (elősegíthetik avagy gátolhatják) e szféra szerves fejlődését. Nem mindegy tehát az, hogy milyen hálózati szoftver-infrastruktúrákat, milyen hálózati vagy klasszikus intézményeket (legyen az állami vagy nem állami fenntartású intézmény), avagy önszerveződő közösségeket hozunk létre, milyen elvek és milyen gyakorlat szerint ruházunk be ilyen infrastruktúrákba.

Az infrastruktúra tekintetében a korábbi kormányzati, ágazati stb. stratégiák és konkrét cselekvések eleddig leginkább a digitális információhoz való hozzáférés (lásd internetvégpontok száma, eloszlása), vagy az általános számítógép-használati képességek fejlesztéseinek irányába mozogtak. Ez persze érthető, mert alpinfrastruktúrákról (pl. számítógép-hálózatról, PC-használatról) van szó, ugyanakkor ezek csak hozzáférési-szállítási (alap)technológiák, a végfelhasználókat pedig a tartalmak érdeklik leginkább. A hangsúly tehát egyre inkább a tartalomra helyeződik át.

A kommunikációs rendszerek hordozta digitális információk, a digitális tartalom létrehozásának és kezelésének területén az infrastrukturális megközelítés jelenleg majdnem teljes mértékben hiányzik, bár ezen a területen a beruházások nagysága (milliárd forintban mérve) már jelenleg is megközelíti a (szállítási) alaptechnológiákat, és a jövőben ez a szféra válik a beruházások szempontjából meghatározóvá. Alapvető cél tehát a digitalizálás, a digitalizált nemzeti vagyon/kultúra országos méretű technikai-technológiai hátterének megteremtése, illetve az ehhez szükséges országos, állami, intézményi, közösségi szinten jelentkező szoftver/metaadat-infrastruktúrák kialakítása. Fontos missziós tevékenység az állami döntéshozók szemléletének az infrastrukturális megközelítés irányába való elmozdításának elősegítése e területen. E misszió keretében illeszkedik **Ungváry Rudolf** munkája, a teaurusz és ontológia fogalmi kapcsolatáról szóló cikk, illetve a tudáskezelés ontológia alapú megközelítéséről szóló projekt ismertetése (a **BME kutatócsoportjának** tollából).

Kovács László
(MTA SZTAKI)